

ОТРАСЛОВ

КОЛЕКТИВЕН ТРУДОВ ДОГОВОР

ЗА СИСТЕМАТА НА НАРОДНАТА ПРОСВЕТА

Днес, 31.05.2006 г., в съответствие с чл. 51б от Кодекса на труда и приемайки принципите, залегнали в ХАРТАТА ЗА СОЦИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО, приета на 15.02.2002 г. от правителството на Република България, Конфедерация на независимите синдикати в България, Конфедерация на труда „Подкрепа” и национално представителните работодателски организации между:

- Министерство на образованието и науката, представлявано от Даниел Вълчев - министър, наричано по-нататък **МИНИСТЕРСТВО**;

- Съюз на работодателите в системата на народната просвета в България, представляван от Самуил Шейнин - председател, Сдружение на директорите в средното образование в Република България, представлявано от Стефанка Балева - председател, Българска асоциация на частните училища, представлявана от Милка Славчева - председател, наричани по-нататък **РАБОТОДАТЕЛИ** и

- Синдикат на българските учители към Конфедерация на независимите синдикати в България, представляван от Янка Такева - председател, Синдикат „Образование” към Конфедерация на труда „Подкрепа”, представляван от Крум Крумов - председател и Независим учителски синдикат към Конфедерация на независимите синдикати в България, представляван от Аспарух Томов - председател, наричани по-нататък **СИНДИКАТИ**, се сключи настоящият договор за следното:

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Страните по Колективния трудов договор се задължават в хода на социалното партньорство да проявяват взаимно уважение, зачитане и съгласуване на интересите си за осигуряване на необходимите условия за функциониране на системата на народната просвета.

Чл. 2. В този договор държавните, общинските и частните детски градини, училища и обслужващи звена се наричат за краткост **УЧЕБНИ ИНСТИТУЦИИ**, а работещите в тях – **РАБОТНИЦИ И СЛУЖИТЕЛИ**.

II. ПРЕДМЕТ И ДЕЙСТВИЕ

Чл. 3. (1) Предмет на настоящия Колективен трудов договор /КТД/ са въпросите на трудовите, осигурителните и социалните отношения и на жизненото равнище, които не са уредени с повелителни разпоредби на Кодекса на труда и подзаконовите нормативни актове.

(2) С колективни трудови договори на равнище, по-ниско от отраслово, могат да се договарят по-благоприятни условия за работниците и служителите от установените в този договор.

Чл. 4. (1) Настоящите договорености са минимални и имат задължителен характер за работниците и служителите, членове на синдикалните организации, и за работодателите, членове на организациите на работодателите – страни по договора, в учебните институции, както и такива, финансирани от други ведомства.

(2) Работниците и служителите, които не членуват в синдикатите – страна по договора, могат да се присъединят към сключения от техния работодател Колективен трудов договор в учебната институция, при условия и по ред, определени от страните по договора, съгласно чл. 57, ал. 2 от Кодекса на труда.

III. ТРУДОВА ЗАЕТОСТ, ПРОФЕСИОНАЛНО РАЗВИТИЕ И КВАЛИФИКАЦИЯ

Чл. 5. (1) МИНИСТЕРСТВОТО извършва промени в училищната мрежа, като информира социалните партньори, при отчитане на следните показатели:

- разпоредбите на действащите нормативни актове;
- демографски прираст на деца и ученици, съобразен с данните за съответните общини;
- брой на необхванати и отпаднали ученици в задължителна училищна възраст и намиране на възможности за тяхното обхващане и задържане в училищата;
- създадени в общините условия за обучение на учениците от I до IV клас по местоживеене, а на учениците от V до VIII клас по местоживеене или в средишни училища при осигурен специализиран транспорт и / или общежитие;
- баланс на завършващите VII и VIII клас и предложения от областите план – прием за средните училища;
- потребности от нови професии и специалности в средното образование;
- специфични потребности от професионално подготвени кадри за регионалната икономика.

(2) МИНИСТЕРСТВОТО, РАБОТОДАТЕЛИТЕ и СИНДИКАТИТЕ обсъждат и работят по въпросите, свързани с финансово осигуряване на:

- изпреварваща професионална квалификация на учителите, които ще осъществяват новото учебно съдържание;
- допълнителна квалификация на учители за нуждите на чуждоезиковото обучение в началния етап и в следващите класове в системата на народната просвета;
- материално-техническа и дидактическа база, съответстваща на нуждите на учебно-възпитателния процес при осъществяване на новото учебно съдържание, чуждоезиковото обучение и информационните технологии.

Чл. 6. При структурни промени МИНИСТЕРСТВОТО предоставя на РАБОТОДАТЕЛИТЕ и СИНДИКАТИТЕ предварителни разчети за броя на оставащите без работа учители и възможностите за тяхната допълнителна квалификация, с оглед пренасочването им в системата на народната просвета.

Чл. 7. (1) При прекратяване на трудовите правоотношения по чл. 328, ал. 1, т. 2 и т. 3 от Кодекса на труда, в рамките на утвърдената численост на персонала, РАБОТОДАТЕЛИТЕ спазват следните условия:

1. Информират СИНДИКАТИТЕ за:
 - причините и необходимостта от намаляване числеността на персонала;
 - броя и имената на подлежащите за съкращение по категории персонал и професии;
 - критериите за подбор;
 - възможностите за пренасочване на освободения персонал.
2. Не прекратяват трудовите правоотношения на работници и служители в трудоспособна възраст, ако по същите специалности има работни места,

които се заемат от пенсионери или такива, които са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

3. Не сключват нови трудови договори с външни лица, освен за длъжности, за които има специфични изисквания за заемането им;
4. Уволняват работници и служители, членове на синдикалните организации, поради съкращаване на щата или при намаляване обема на работата, след предварителното становище на СИНДИКАТИТЕ.

(2) СИНДИКАТИТЕ се задължават в срок до 7 (седем) дни да изразят мнение по ал. 1, т. 1 като предложат алтернативи и становище по т. 4.

Чл. 8. РАБОТОДАТЕЛИТЕ запазват работните места на правоспособни учители с безсрочни трудови договори (по тяхно желание), които са:

1. назначени за директори със срочни трудови договори – след спечелен конкурс, за срока на тези договори;
2. назначени за временно изпълняващи длъжността “директор” на учебна институция – за срока на договора.

Чл. 9. (1) РАБОТОДАТЕЛИТЕ могат да разкриват нови работни места само след като осигурят задължителната норма преподавателска работа на правоспособни учители с безсрочни трудови договори, в съответствие с индивидуалните им трудови договори, техните специалности, професионална квалификация и правоспособност.

(2) МИНИСТЕРСТВОТО създава условия РАБОТОДАТЕЛИТЕ, съгласувано с финансиращия орган, да могат да възлагат и по-голяма от задължителната норма преподавателска работа на педагогическите кадри с промяна на възнаграждението.

Чл. 10. МИНИСТЕРСТВОТО информира и съгласува с РАБОТОДАТЕЛИТЕ и СИНДИКАТИТЕ промени в подзаконовите нормативни актове, свързани с:

1. нормативите за определяне броя на учениците и децата в паралелките и групите на учебните институции;
2. нормите за задължителна преподавателска работа на педагогическите кадри;
3. нормативите за численост на персонала.

Чл. 11. МИНИСТЕРСТВОТО и РАБОТОДАТЕЛИТЕ предоставят на СИНДИКАТИТЕ информация за учебните институции, свързана с:

1. промените в мрежата на учебните институции;
2. финансовото състояние, изпълнението на изискванията на Наредбата за работната заплата и социалните плащания.

Чл. 12. В случаите, когато членове на СИНДИКАТИТЕ – страна по договора, работят по договор за заместване, след освобождаването на мястото от титуляра, могат да се ползват с предимство при сключването на трудов договор.

Чл. 13. За работниците и служителите в системата на народната просвета срокът на предизвестие при прекратяване на трудовите правоотношения по чл. 328, ал. 1, т. 1, 2 и 3 от Кодекса на труда е два месеца.

IV. ТРУДОВИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ И ОБЕЗЩЕТЕНИЯ

Чл. 14. (1) Работната заплата на персонала в системата на народната просвета се определя с наредба на министъра на образованието и науката, съгласувано с министъра на труда и социалната политика и с министъра на финансите, съгласно споразумение с

РАБОТОДАТЕЛИТЕ и СИНДИКАТИТЕ в съответствие с политиката по доходите в бюджетната сфера и нормативната уредба.

(2) Работниците и служителите от системата на народната просвета имат право на допълнително трудово възнаграждение за продължителна работа в размер на 1 на сто от основното трудово възнаграждение.

Чл. 15. РАБОТОДАТЕЛИТЕ извършват увеличаване на работните заплати на заетите в учебните институции работници и служители в срок и размер, определени от Министерския съвет.

Чл. 16. Страните се споразумяват да обсъждат създаването и промените в нормативната уредба, свързана с кариерното развитие на педагогическите кадри и диференцираното заплащане на работниците и служителите в системата на народната просвета.

Чл. 17. (1) При всяко актуализиране на годишните средства за работна заплата да се актуализират и средствата по § 35 от Допълнителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за народната просвета (ДВ, бр. 36 от 1998 г.).

(2) Годишните средства за квалификация на учителите се определят в размер не по-малко от 0,8 на сто от годишните средства за работна заплата, след съгласие на Министерството на финансите.

(3) Измененията и допълненията на Наредба № 3 от 14.05.1999 г. за допълнително трудово възнаграждение на персонала, зает в системата на народната просвета, да се извършат в срок от 30 дни след публикуване в Държавен вестник на Постановление на Министерския съвет за изпълнение на Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година.

V. РАБОТНО ВРЕМЕ, ПОЧИВКИ И ОТПУСКИ

Чл. 18. Разпределението на работното време, графици за работа на смени, условията и реда за полагане на нощен и извънреден труд и отчитането на работното време се уреждат при условията и по реда на Кодекса на труда в Правилника за вътрешния трудов ред на всяка учебна институция, който се обсъжда и приема съгласно чл. 37 от Кодекса на труда.

Чл. 19. На основание чл. 156а от Кодекса на труда страните по договора се споразумяват за членовете на СИНДИКАТИТЕ и на РАБОТОДАТЕЛИТЕ да се определят по-големи размери на отпуски по чл. 155 и 156 от Кодекса на труда, както следва:

1. Размерът на основния платен годишен отпуск по чл. 155, ал. 4 се определя на 28 работни дни.
2. Размерът на удължения платен годишен отпуск по чл. 155, ал. 5 от Кодекса на труда и чл. 24, ал. 1 от Наредбата за работното време, почивките и отпуските за педагогическите кадри се определя на 56 работни дни.
3. Допълнителен платен годишен отпуск по чл. 156, т. 2 от Кодекса на труда – не по-малко от 8 работни дни. Списъкът на длъжностите, за които се установява ненормиран работен ден, се определя от РАБОТОДАТЕЛИТЕ и СИНДИКАТИТЕ в съответствие с чл. 139, ал. 4 от Кодекса на труда.

Чл. 20. (1) Работничка или служителка от системата на народната просвета, с две живи деца до 18-годишна възраст, има право на 2 работни дни, а с 3 и повече живи деца

до 18-годишна възраст – на 4 работни дни платен отпуск за всяка календарна година, съгласно чл. 168 от Кодекса на труда.

(2) При условията на ал. 1 право на този отпуск има и работник или служител, който вместо майката се грижи за отглеждането на детето.

Чл. 21. При ползване на отпуск по чл. 157, ал. 1, т. 1, 2 и 3 от Кодекса на труда на работника и служителя се изплаща възнаграждение от работодателя по реда на чл. 177 от Кодекса на труда.

Чл. 22. Работник или служител, член на РАБОТОДАТЕЛИТЕ или на СИНДИКАТИТЕ, който учи в средно или висше училище, без откъсване от производството по специалност, приложима в учебната институция, ползва платен отпуск за обучение, съгласно чл. 169 и чл. 170 от Кодекса на труда.

Чл. 23. РАБОТОДАТЕЛИТЕ и СИНДИКАТИТЕ изготвят план-графика за ползването на платените годишни отпуски на работниците и служителите съгласно вътрешно споразумение.

Чл. 24. С Правилника за вътрешния трудов ред РАБОТОДАТЕЛИТЕ, директори на детски градини и на специални училища, могат да определят почивка за работниците и служителите в рамките на работното време, като гарантират опазването на живота и здравето на децата и учениците.

VI. ОСИГУРЯВАНЕ НА СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ

Чл. 25. (1) РАБОТОДАТЕЛИТЕ и финансиращият орган осигуряват ежемесечно средства за социално-битово и културно обслужване в размер на 3 % от средствата за работна заплата.

(2) Редът за разпределение за ползване на средствата за СБКО се определя от общото събрание на работниците и служителите в учебните институции.

Чл. 26. (1) РАБОТОДАТЕЛИТЕ изплащат транспортните разноски на пътуващите учители в размер на не по-малко от 85 % от стойността на абонаментните карти или билетите, съгласно Наредбата за заплащане превозни разноски на работниците и служителите и ежегодните постановления на Министерския съвет за изпълнение на държавния бюджет.

(2) Транспортните разноски по ал. 1 се изплащат по време на служебната заетост.

Чл. 27. РАБОТОДАТЕЛИТЕ и финансиращият орган осигуряват средства за работно облекло на всички работници и служители в размер на не по-малко от една минимална работна заплата, в съответствие с Наредбата за безплатното работно и униформено облекло.

VII. УСЛОВИЯ ЗА СИНДИКАЛНА ДЕЙНОСТ И ЗА РАБОТА НА СЪВЕТИТЕ ЗА ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Чл. 28. В съответствие с чл. 46 от Кодекса на труда за осъществяване на синдикална дейност РАБОТОДАТЕЛИТЕ осигуряват безвъзмездно необходимите материални условия на СИНДИКАТИТЕ – помещения, ползване на размножителна техника, компютри, интернет-връзки, материали и др., необходими за изпълнение на техните функции.

Чл. 29. За осъществяване на синдикална дейност в една календарна година се ползва платен отпуск по чл. 159 от Кодекса на труда в размер, както следва:

- 64 часа за председател на организация в учебна институция;
- 96 часа за председател и секретар в общинско ръководство;
- 104 часа за председател и секретар в регионално ръководство;
- 128 часа за нещатни членове на национално ръководство и национални професионални секции.

Чл. 30. (1) РАБОТОДАТЕЛИТЕ изпълняват задълженията си спрямо синдикалните организации за осигуряване условия за синдикална дейност след представяне на удостоверение за легитимност, издадено от упълномощените органи на СИНДИКАТИТЕ, страна по договора.

(2) Удостоверенията по предходната алинея се представят еднократно в началото на всяка учебна година и в случай на промяна на субекта, представящ синдикалния орган.

Чл. 31. (1) За осъществяване на задачи с обществено значение по чл. 161, ал. 1 от Кодекса на труда – участие в мероприятия на СИНДИКАТИТЕ и националните им ръководства, обучения и др., синдикалните членове ползват платен служебен отпуск в размер на 40 часа в една календарна година, за която дейност представят съответен документ.

(2) За изпълнение на задачи, свързани с дейността на организациите на РАБОТОДАТЕЛИТЕ – страна по договора и за участие в работата на отрасловия и общинските съвети за тристранно сътрудничество, членовете им ползват платен служебен отпуск по чл. 161, ал. 1 от Кодекса на труда в една календарна година в размер, както следва:

- 40 часа за член на организация на съюза;
- 64 часа за изборна длъжност в общинско ръководство на съюза;
- 96 часа за изборна длъжност в областно ръководство на съюза;
- 128 часа за изборна длъжност в националното ръководство на съюза.

Чл. 32. МИНИСТЕРСТВОТО предоставя на СИНДИКАТИТЕ и на РАБОТОДАТЕЛИТЕ проекти на нови нормативни актове, отнасящи се до трудовите и осигурителните отношения и условията на труд за работещите в системата на народната просвета и осигурява обсъждането им в Отрасловия съвет за тристранно сътрудничество.

VIII. УСЛОВИЯ НА ТРУД

Чл. 33. Страните по настоящия договор се задължават съвместно да съдействат за осигуряването на здравословни, безопасни и хигиенни условия на труд.

Чл. 34. МИНИСТЕРСТВОТО се задължава да организира обучение на директорите на учебните институции по охраната и хигиената на труда и създаване на безопасни условия на труд за работниците и служителите в системата на народната просвета.

Чл. 35. РАБОТОДАТЕЛИТЕ и СИНДИКАТИТЕ разработват Правила и инструкции за безопасна работа в съответствие с изискванията на нормативните актове, които се обявяват на работните места, съобразени с тези на Изпълнителната агенция “Главна инспекция по труда”.

Чл. 36. МИНИСТЕРСТВОТО, РАБОТОДАТЕЛИТЕ и СИНДИКАТИТЕ обединяват усилията си за осигуряване на средства в бюджетите за съответните години за подобряване на материално-техническата и дидактическата база, необходима за учебно-възпитателния процес.

Чл. 37. В съответствие с чл. 17 от Наредба № 3 от 19.04.2001 г. на министъра на труда и социалната политика и министъра на здравеопазването за минималните изисквания за безопасност и опазване здравето на работещите при използване на лични предпазни средства на работното място (обн. ДВ, бр. 46 от 15.05.2001 г.), РАБОТОДАТЕЛИТЕ изготвят списък на работниците и служителите в учебните институции, които имат право на специално работно облекло и лични предпазни средства.

Чл. 38. Страните по договора поемат задължение да предложат и отстояват пред Министерството на здравеопазването проект за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 17.04.2000 г. на Министерството на здравеопазването за здравните кабинети в детските заведения и училищата, с цел подобряване на ученическото медицинско обслужване.

Чл. 39. МИНИСТЕРСТВОТО, със съдействието на Министерството на здравеопазването и Министерството на труда и социалната политика, в срок до май 2007 г., да организира национално изследване на заболяемостта на учители и ученици и факторите, които им влияят.

Чл. 40. РАБОТОДАТЕЛИТЕ заплащат допълнително възнаграждение в размер не по-малко от 60 на сто от началната работна заплата на заместващия работник или служител, който освен своята работа или дейност работи по вътрешно заместване.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) Настоящият Колективния трудов договор влиза в сила от деня на подписването му и е валиден за две години.

(2) Изменения и допълнения на Колективния трудов договор се извършват по реда на неговото сключване с подписване на анекс. Всяка от страните по Колективния трудов договор може да поиска неговото изменение и допълнение.

§ 2. Страните по настоящия Колективен трудов договор се споразумяват съобразно чл. 53, ал. 3 и 4 от Кодекса на труда в седемдневен срок след неговото подписване да заявят вписването му пред Изпълнителната агенция – “Главна инспекция по труда”.

§ 3. Страните по този Колективен трудов договор се задължават да създават необходимата организация и механизми за изпълнение на постигнатите договорености.

§ 4. СИНДИКАТИТЕ се задължават да не предприемат стачни действия по изпълнените договорености от Колективния трудов договор.

§ 5. В учебните институции, където има повече от една синдикална организация (секция), се изработва и предоставя на работодателя общ проект на Колективен трудов договор, в съответствие с чл. 51а, ал. 2 от Кодекса на труда.

§ 6. Страните се задължават да запознават работниците и служителите в учебните институции с настоящия Колективен трудов договор и анексите към него и да им предоставят екземпляри от тях.

§ 7. Настоящият Колективен трудов договор се подписва в 8 (осем) еднакви екземпляра – по един за всяка от страните и един за Изпълнителната агенция – “Главна инспекция по труда”.

ЗА МИНИСТЕРСТВО НА
ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ДАНИЕЛ ВЪЛЧЕВ

МИНИСТЪР

ЗА СБУ ПРИ КНСБ
ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЯНКА ТАКЕВА

ЗА СРСНПБ
ПРЕДСЕДАТЕЛ:

САМУИЛ ШЕЙНИН

ЗА СИНДИКАТ “ОБРАЗОВАНИЕ”
КЪМ КТ “ПОДКРЕПА”
ПРЕДСЕДАТЕЛ:

КРУМ КРУМОВ

ЗА СДСОРБ
ПРЕДСЕДАТЕЛ:

СТЕФАНКА БАЛЕВА

ЗА НУС ПРИ КНСБ
ПРЕДСЕДАТЕЛ:

АСПАРУХ ТОМОВ

ЗА БАЧУ
ПРЕДСЕДАТЕЛ:

МИЛКА СЛАВЧЕВА